

SKRIV FÖR WEBBEN

Olle Bergman, olle@bergman.com

GRUNDFILOSOFI

”Som webbredaktör är din uppgift i första hand att **hjälpa läsaren** göra eller ta reda på det hon besöker din webbplats eller ditt intranät för. Din uppgift är inte att passivt informera om din avdelning eller vad ni gör.”

*Fredrik Wackå, Webbredaktörens ABC
www.wpr.se*

Läsaren är ute efter något.

VAD?

Därför ska en välskriven
webbtext vara ...

... lätt att skumma.

... kort och koncis.

... försedd med en tydlig och
sammanfattande rubrik.

... skriven enligt s.k.
journalistisk metod.

... överskådlig i
typografi och layout.

... välskriven
i största allmänhet.

- Kortfattad och kärnfull
(500–1 500 tecken)
- Talande rubrik
- Det viktigaste först
("journalistisk disposition")
- Enkla meningar, vardagliga ord
- Överskådlig typografi
 - tydlig styckeindelning
 - punktlister
 - ev. markerade nyckelord

**Hur definierar du en
välskriven text?**

**JOURNALISTISK
METOD**

Supertungviktigt

Tungviktigt

Medelviktigt

Bantamviktigt

Lättviktigt

Flugviktigt
Intresseklubben
antecknar

Zzzzz ...!

Supertungviktigt
Tungviktigt
Medelviktigt

Älg skrämde dagisbarn

En yster älgkalv skrämde upp en dagisgrupp i skogen nära Snesta IP på torsdagsförmiddagen. Barn och personal blev skrämda för stunden, men ingen kom till skada.

Det var strax efter elva som älgkalven dundrade in i gläntan på Tacktorpsåsen där ett tjugotal barn och deras tre fröknar var ute på sedvanlig torsdagsutflykt. Efter att ha sprungit några förvirrade varv rusade den ut i skogen igen och försvann. Som närmast befann sig den oinbjudna hetsporren några meters håll från barn och personal.

– Hela händelsen var över på mindre än en minut. Man kan fråga sig vem som var räddast – vi eller älgkalven? säger Britta Borg, förskolepedagog för daghemsgruppen Myran. Hon berättar att många barn var rädda och ledsna efter händelsen, men att den goda stämningen hade återfunnit sig till eftermiddagens mellis.

Ingen i personalen som Snesta Nyheter talat med tänker låta sig avskräckas av händelsen. Man kommer att ta med barnen på skogspromenader och utflykter i området, precis som man alltid gjort. Senaste gången en liknande händelse inträffade var för tre år sedan då en ilsken kaja gick till anfall mot en dagisfröken.

- Vem?
- När?
- Vad?
- Hur?
- Var?
- Varför?

- Vem?
- När?
- Vad?
- Hur?
- Var?
- Varför?
- Med vilka konsekvenser

COPYWRITING

VETA

Estland är ett
bra turistmål
för familjen.

TYCKA

*De orörda
sandstränderna
är underbara.*

Historiens
vingslag
känns överallt.

Pengarna
räcker längre
än i Sverige.

GÖRA

Beställ nu!
*Specialpris fram
till den 30 april!*

REDIGERA
VISUELLT

En text om vad som helst

Här har jag ett tips till dig som skriver:

Tänk visuellt!

Då ökar du chansen att nå fram till dagens jäktade läsare – som låter ögat kretsa över ytan och hugga åt sig enstaka läckerbitar.

Avslutande stycke

För att visa hur fint det kan se ut med en punktlista kommer ett exempel här:

- Punktlistans första rad.
- Punktlistans andra rad.
- Punktlistans tredje rad.

Funktion och estetik går helt enkelt hand i hand!

Radio SMTM i Östhammar började sin verksamhet i juni 1927 efter en mängd trevande försök utan resultat. Allt börjar är ju svår, när man själv måste experimentera sig till en sändare, och naturligtvis var glädjen stor, då den första förbindelsen uppnåddes. Hela tiden har jag använt endast några få watt. Vid de första försöken begagnades ett Philips B 406 och ett vanligt anodbatteri om 100 volt; efter någon tid övergick jag till 2 rör parallelt (4-5 watt max.). Men att köra med torrbatteri var ju inte ekonomiskt och hade dessutom den olägenheten, att signalerna försvunno vid slutet av en lång förbindelse, då spänningen i batteriet sjönk. Förunderskull anskaffades en likriktare i avsikt att begagna nätspänningen. Med hjälp av ett likriktarrör Rectron, som visat sig vara utmärkt, upptrandormeras nu nätspänningen på 127 volt. Den maximala likriktade spänningen är 220 volt.

Radio SMTM i Östhammar började sin verksamhet i juni 1927 efter en mängd trevande försök utan resultat. Allt börjar är ju svår, när man själv måste experimentera sig till en sändare, och naturligtvis var glädjen stor, då den första förbindelsen uppnåddes. Hela tiden har jag använt endast några få watt. Vid de första försöken begagnades ett Philips B 406 och ett vanligt anodbatteri om 100 volt; efter någon tid övergick jag till 2 rör parallelt (4-5 watt max.). Men att köra med torrbatteri var ju inte ekonomiskt och hade dessutom den olägenheten, att signalerna försvunno vid slutet av en lång förbindelse, då spänningen i batteriet sjönk. Förunderskull anskaffades en likriktare i avsikt att begagna nätspänningen. Med hjälp av ett likriktarrör Rectron, som visat sig vara utmärkt, upptrandormeras nu nätspänningen på 127 volt. Den maximala likriktade spänningen är 220 volt.

En text om vad som helst

Här har jag ett tips till dig som skriver:

Tänk visuellt!

Då ökar du chansen att nå fram till dagens juktade läsare – som läser något kretsa över ytan och hugga åt sig onatka lackerbitar.

Avslutande stycke

För att visa hur fint det kan se ut med en punktlista kommer ett exempel här:

- Punktlistans första rad.
- Punktlistans andra rad.
- Punktlistans tredje rad.

Funktion och estetik går helt enkelt hand i hand!

En text om vad som helst

Här har jag ett tips till dig som skriver:

Tänk visuellt!

Då ökar du chansen att nå fram till dagens juktade läsare – som läser något kretsa över ytan och hugga åt sig onatka lackerbitar.

Avslutande stycke

För att visa hur fint det kan se ut med en punktlista kommer ett exempel här:

- Punktlistans första rad.
- Punktlistans andra rad.
- Punktlistans tredje rad.

Funktion och estetik går helt enkelt hand i hand!

ANPASSNING TILL WEBB

Lästeknik i webbmediet

Idag är det inte många som känner till att ordet skumma är en metafor, dvs. en språklig bild. När man skummar mjölk på gammaldags vis så lyfter man av grädden som flutit upp till ytan. Att skumma en text är alltså bildligt att ”extrahera det innehåll som är mest eftersträvaransvärt”.

Medieforskning har visat att den typiske webbanvändaren sällan läser webbans texter i vanlig bemärkelse. Nej, han eller hon är oftast på jakt efter användbar information och låter sig inte fördröjas av oväsentligheter. På lätta fötter trampar han eller hon på tuvorna i informationsträsket och aktar sig noga för att dras ner.

Läsartester visar hur användarens ögon sveper över sidan och stannar till vid rubriker, uppräknings i punktform, ord i fetstil samt – naturligtvis – bilder och bildtexter!

Webbtexter – utformade för skumläsning

Forskning har visat att vi som surfar på webben sällan läser sidorna noggrant. Istället **skummar** man texten, på jakt efter användbar information.

Som webbsökare slösar vi inte tid på oväsentligheter. Användartester visar hur våra **ögon sveper** över sidan på jakt efter

- rubriker
- uppräknings i punktform
- ord i fetstil
- bilder och bildtexter.

FAKTA: Visste du att ordet skumma är en språklig bild? När man skummar mjölk på gammaldags vis så lyfter man av grädden som flutit upp till ytan. Att skumma en text innebär alltså att ”sleva upp det smaskigaste.”

OIA

Hyggliga Hus

Byte av termostater v. 3

Den 12 januari börjar vi sätta in moderna termostater på elementen. Arbetet pågår på kontorstid hela vecka 3.

Fråga: Kan jag släppa in hantverkarna i din lägenhet med huvudnyckeln?

- Om **ja** behöver du inte göra någonting.
- Om **nej** måste du ringa mig och komma överens om en tid.

Ville Vaktis, Hyggliga Hus
0708-12 34 56

PS Se till att ingenting blockerar elementen.

Hyggliga Hus

Byte av termostater v. 3

Den 12 januari börjar vi sätta in moderna termostater på elementen. Arbetet pågår på kontorstid hela vecka 3.

Fråga: Kan jag släppa in hantverkarna i din lägenhet med huvudnyckeln?

- Om **ja** behöver du inte göra någonting.
- Om **nej** måste du ringa mig och komma överens om en tid.

Ville Vaktis, Hyggliga Hus
0708-12 34 56

PS Se till att ingenting blockerar elementen.

Byte av termostater v. 3

Den 12 januari börjar vi sätta in moderna termostater på elementen. Arbetet pågår på kontorstid hela vecka 3.

Fråga: Kan jag släppa in hantverkarna i din lägenhet med huvudnyckeln?

- Om **ja** behöver du inte göra någonting.
- Om **nej** måste du ringa mig och komma överens om en tid.

Ville Vaktis, Hyggliga Hus
0708-12 34 56

PS Se till att ingenting blockerar elementen.

Byte av termostater v. 3

Den 12 januari börjar vi sätta in moderna termostater på elementen. Arbetet pågår på kontorstid hela vecka 3.

Fråga: Kan jag släppa in hantverkarna i din lägenhet med huvudnyckeln?

- Om **ja** behöver du inte göra någonting.
- Om **nej** måste du ringa mig och komma överens om en tid.

Ville Vaktis, Hyggliga Hus
0708-12 34 56

PS Se till att ingenting blockerar elementen.

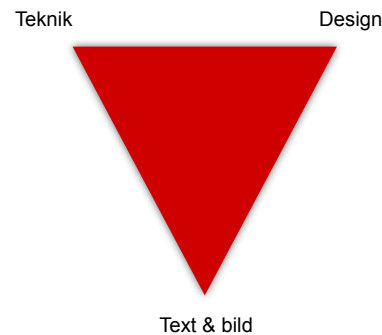

Redigera

1. Läs igenom
2. Stryk
3. Stuva om
4. Ändra & rätta

Jobba tillsammans

Webborganisationen

- Jobba gränsöverskridande
- Tänk som en redaktion
- Utveckla en typläsare (persona)
- Diskutera ständigt tonläge och stil
- Ta fram lokala skrivregler, stilmall, etiska riktlinjer, krismanual etc.

Enkelt användartest

- ▶ Definiera syfte och omfattning
- ▶ Ta fram frågor
- ▶ Rekrytera deltagare
- ▶ Genomför test
- ▶ Utvärdera och dokumentera
- ▶ Identifiera problem och lös dem